

СПИСОК НА ЗАДОЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Задолжителни теоретски предмети на студиската

програма

СТУДИИ НА КУЛТУРАТА

ОСНОВИ НА СТУДИИТЕ НА КУЛТУРАТА

1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на студиите на културата		
2.	Студиска програма	Студии на културата		
3.	Организатор на студиската програма	Институт за општествени и хуманистички науки - Скопје, Оддел за родови студии и студии на култура		
4.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
5.	Академска година / семестар	Прва, 1 семестар	Број на ЕКТС кредити 8	
6.	Наставник	Доц. д-р Сенка Анастасова		
7.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
8.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Со реализацијата на овој предмет се очекува студент(к)ите:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да стекнат компетентно знаење за најзначајните концепти и теории во современите студии на културата • Да развијат критички компетентен став во однос на академските и јавните, културни, медиумски, политички дискурси • Да апсолвираат основен вокабулар за интердисциплинарно конструирање и деконструирање на цели идеолошки концепти во стварниот живот • Да стекнат способност за писмено структурирање на научни трудови и расправи, да се оспособат за јавно поентирање, дебата, култура на говор • Да станат компетентни субјекти во науката и емпириската сфера со спремност за стручно користење на аргументи, докази, референци од специфични подрачја и дисциплини во хуманистичките и општествените науки. <p>Содржина на предметната програма:</p>			
9.	<p>Предметот означува академско и теориско актуализирање на интердисциплинарниот и постдисциплинарниот пристап во науката за културата, актуализирање на културното знаење (Коулдри, Брандсон, Вилис), од почетокот на 60-тите години, до денес. Ќе се проучуваат теориските аспекти на културата (Вилијамс, Џонсон, Иглтон, Келнер), мета-културата (Баркер), доминантните со-односи на културните облици на моќта, хегемониските, антихегемониските процеси во развивањето на културните парадигми, промените и состојбите во современата култура, означени како „судири на значења“ кои произлегуваат од различни контекстуални и социјално диференцирани начини/облици/практики на живот. Во фокус на аналитички интерес ќе се постават</p>			

	<p>институционалните и не-институционалните концепти на културните студии, со одредување на дисциплинарните/антидисциплинарните пресекувања во хуманистичките и општествените науки (филозофија, теорија, социологија, културна социологија, политичка економија, културна економија, историографија, филозофија на медиумите, етнографија, креативни индустрии). Ќе се укаже на влијанието на марксизмот, културализмот, семиотиката, структурализмот, постструктурализмот, феминизмот, постколонијалните дискурси, но и на клучните проблеми на идеологијата и хегемонијата во историскиот развој на поимот култура и современата културна мисла. Во средиште на програмата ќе се актуализираат методолошките и епистемолошките концепти на студиите на култура во Британија (Хол, Џонсон, Макроби, Вилис, Мекгвиган), концептите на репрезентација на културата (Вилијамс, Хол, Гросберг), влијанието на францускиот структурализам и постструктурализам, теоријата на хегемонијата (Грамши), концептот на идеологијата (Фуко, Алтисер, Џејмсон), ревидираната хегелијанска конструкција во односот на државата-граѓанското општество, моќта на владеење, варијабилните перспективи на облиците на моќта, прагматичните димензии во развојот на студиите на културата, регулативите, администрирањето, законскиот контекст, соодносот субјект-влада-држава, процесуирањето на режимите, дисциплинирањето на знаењето и моќта, политичките концепти (Гилрој, Смит), политиката на вистината (Барет), економскиот и институционален режим на едукација и произведување на вистината, јавната сфера на мислење и толкување (Хабермас), политичките прашања во сферата на културата, етиката, биополитиката, филозофијата на културата, социјалната филозофија, односот на државата и поединецот, односите култура, род, влада, политика на артикулацијата/реартикулација/антиартикулација, продуцирањето на културата (Бурдје), односите класа – култура - идеологија. Ќе се анализираат теориите на современата култура, како и основите на студиите на културата, односно, што тие означуваат во својата политичка смисла. Ќе се развијат современите теории на масовната култура и супкултурата (Хебдиџ), основите на уметничкото дело во ерата на механичката репродукција (Бенјамин, Адорно, Хоркхајмер), инсертирањето на уметничкото дело во контекстуални институционализирани/неинституционализирани релации. Ќе се развијат основите за развој на политичкиот емпириски аудиториум (Анг, Макроби). Студиите на културата ќе се доведат во аналитичка релација со основите на политичката и културната економија (Гарнам), односно како таа функционира во рамки на институционалните и вон институционалните практики и индивидуалците во општеството (Норберт Елиас). Ќе се постават основите на теориите на современиот консумеризам во добата на неолиберализмот и пост посткапитализмот. Ќе се проучуваат проблемите на современиот постиденитет и неговите варијабли, во родова смисла. Ќе се постават основните проблеми на феминистичките студии на културата и постфеминизмот (Батлер, Колбрук, Макроби, Хопсон), како и проблемите на родот, консумеризмот и индустријата. Во текот на развојот на предметот, ќе се укаже на споредбените методологии и епистемологии во рамки на Британските/Американските, Австралиските/ Европските студии на култура, со цел да се направи анализа и критичко-аналитичка имплементација на основните културни парадигми и проблематики, во наш контекст.</p>			
10.	<p>Методи на учење:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоретска настава-предавања, вежби (мастер–часови), • изработка на семинарска работа, • домашно учење 			
11.	Вкупен расположлив фонд на време	8 ЕКТС x 25 часа = 200 часа		
	Литература			
	Задолжителна литература			
	Ред. бр	Автор	Наслов	Издавач
				Година

	1.	Приредила: Доц. д-р Анастасова, С.	Читанка: избор на темелни текстови од областа на студиите на културата (Stuart Hall, Raymond Williams, Richard Johnson, Antonio Gramsci, Michel Foucault, Pierre Bourdieu, Angela McRobbie, Tony Bennett, Nicholas Garnham, AnnGray)	Скопје: Институт за општествени и хуманистички науки-Скопје	2012
Дел од изборна литература					
	Ред. бр	Автор	Наслов		
	1.	Storey, John. Ed.	<i>What is Cultural Studies? A Reader.</i>	London: Arnold	1996
	2.	Barker, Chris.	<i>Cultural Studies. Theory and Practice.</i>	London: Sage	2000
	3.	Women's Studies Group, Centre for Contemporary Cultural Studies, University of Birmingham.	<i>Women Take Issue: Aspects of Women's Subordination.</i>	London: Hutchinson	1978

ФИЛОЗОФСКА И КУЛТУРНА АНТРОПОЛОГИЈА

1.	Наслов на наставниот предмет	Филозофска и културна антропологија			
2.	Студиска програма	Студии на културата			
3.	Организатор на студиската програма	Институт за општествени и хуманистички науки - Скопје, Оддел за родови студии и студии на култура			
4.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
5.	Академска година / семестар	Прва, 1 семестар		Број на ЕКТС кредити 8	
6.	Наставник	Проф. д-р Маја Мухиќ			
7.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
8.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	<p>На крајот на овој курс, студентите би требало да се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Способни да ги забележат сите главни развојни точки во антрополошката теорија во периодот од доцниот 19-ти до доцниот 20-ти век. - Способни да идентификуваат каде поважните мислители/писатели припаѓаат во временските периоди и да ги дискутираат клучните принципи од нивните теоретски гледања. - Способни да ги дефинираат централните антрополошки концепти и да го дискутираат нивниот временски развој. - Имаат добро разбирање за различните аспекти на теоријата на културната антропологија. - Можат да се донесат јасни и информирани ставови и заклучоци во дебати во врска со културната антропологија. - Критички да гледаат на развојот и порастот на значењето на оваа дисциплина при анализирањето на култури, етноцентризмот, културните аспекти на јазикот и комуникацијата, итн. <p>Вршат проценка и евалуација на трендовите во дисциплината на културната антропологија и нејзиното значење за денешните студии, како и разбирањето на културите кои се разликуваат од онаа на истражувачот</p>				
9.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Курсот ќе ја истражува историјата на антрополошката мисла од доцниот 19-ти до доцниот 20-ти век, вклучувајќи и дискусија за главните гранки на антропологијата (социо-културолошка, лингвистичка, биолошка и археолошка антропологија). Посебно сме заинтересирани за улогата на минатите пристапи и антрополошки парадигми, како и за нивната нова манифестација во современата антропологија. Курсот ќе третира исклучително важни етнографии изработени во теков на 19-от и 20-от век, со особен акцент на бринтаската и американска школа. Голем дел од овие етнографии се и денес дали истата постои или не. Воедно ќе обратиме внимание на тоа како антрополошката мисла била поврзана со други дисциплини и пошироки интелектуални струења.</p>				
10.	<p>Методи на учење:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоретска настава-предавања, вежби (мастер-часови), • изработка на семинарска работа, • домашно учење 				
11.	Вкупен расположлив фонд на време		8 ЕКТС x 25 часа = 200 часа		
	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Приредила: Маја Мухиќ	Читанка: избор на клучни текстови од областа на филозофска и културна антропологија	Институт за општествени и хуманистички науки - Скопје	2012
	2.	Herzfeld, Michael.	<i>Anthropology: Theoretical Practice in Culture and Society.</i>	Malden, MA: Blackwell.	2001

		3.	Geertz, C. 1973.	<i>The Interpretation of Cultures.</i>	New York: Basic Books.	1973
	Изборна литература					
	Ред. бр	Автор	Наслов			
	1.	Moore, Jerry	<i>Visions of Culture: An Introduction to Anthropological Theories and Theorists (2nd edition).</i>	Rowman-Littleton Group: AltaMira Press.		2004
	2.	Moore, Henrietta L.	<i>Feminism and Anthropology.</i>	Minneapolis: University of Minnesota Press.		1988